ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Winaray nga Edisyon
Tuig LVI Ihap 16
Agosto 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Papagbatunon hi Marcos ha mga madugo nga krimen ha gerra

Hul-os nga kalurungan an ginhimo nga pag-abre ni Marcos ha pagmiting han Asia-Pacific Regional Conference on International Humanitarian Law (IHL o internasyunal nga makatawo nga balaud) ha Makati City hadton Agosto 11–14. Ha atubangan han tinaglawas han magkalain-lain nga mga nasud, nagpostura hi Marcos nga buotan ngan masugot ha mga prinsipyo ngan pagsurundon han IHL. Butaray nga nagbinuwa hi Marcos agud tahuban an madugo nga rekord han iya rehimen ha pagsabrag han terorismo han estado ngan pagpapasulong han waray wantas nga gerra kontra ha katawhan.

Samtang iginhihimo an kumperensya ha Makati, nagpalupad an Armed Forces of the Philippines (AFP) hin mga *jetfighter* hadton kaagahon han Agosto 13 ngan naghulog hin pira nga 500-libras nga bomba ha prubinsya han Bukidnon. Ginbantad hini an mga bukid ngan mga kasapit nga komunidad han mga Lumad ngan parag-uma ha Barangay Dumalaguing ha bungto han Impasug-ong.

Pira kaadlaw antes hini, magbug-at nga bomba liwat an binantad ha katunaan han Barangay San Isidro, ha Las Navas, Northern Samar, nga iginhulog han AFP han alas-2 han kaagahon, diri hirayo ha komunidad han mga nasyunal nga minoriya nga Mamanwa ha lugar. Hadton kaagahon naman han Agosto 2, magbug-at nga bomba liwat an iginhulog han AFP ha Barangay Maguibay ha Tagkawayan, Quezon, diri hirayo ha komunidad han mga parag-uma.

An paghuhulog han magbug-at nga bomba tikang ha kahanginan direkta nga pagtampalasan han pasista nga rehimen Marcos ha IHL. Direkta nga ginbubutang hini ha peligro an kinabuhi han mga sibilyan. Ginhihibang ngan ginhihilo an tuna ngan kagugub-an nga surok han pakabuhi ngan iba pa nga rekurso han mga nasyunal nga minoriya. Dara hini an hilarum nga troma ngan kahadlok ha mga komunidad. Sukwahi liwat ini ha balaud nga nagdidiri ha sobra nga mapanmuo nga mga armas nga nagdudurot hin hiluag nga destroso.

An IHL o mga balaud ha gerra katirig-uban han mga pagsurundon ngan protokol ha kondukta han armado nga sumpakiay. Nakapokus ini prinsipal ha pagrespeto ha mga katungod, ngan pag-ataman ha interes ngan kaupayan han mga tawo nga diri napartisipar o diri na napartisipar ha agway: mga sibilyan, sugad liwat an mga samaran, may sakit ngan mga dakop ha gerra nga ngatanan waray ha kundisyon nga umato.

Labot ha paghuhulog han bomba, talapas liwat ha mga balaud han gerra an madarahug nga pagkontrol han AFP ha mga sibilyan nga komunidad, pagboblokeyo ha pagkaon ngan komersyo, pwersahay nga pagpapa-ebakwet ngan konsentrasyon ha mga *evacuation center*, pagdeklara nga "no man's land" ha ira mga barangay, pagdidiri nga magtrabaho ha uma ngan kaingin, pagkakarpyu, pwersahay nga pagrekrut ha CAFGU, pagpapatrabaho ha mga tawo

(kalakip an pag-alog han tubig) hin waray kaangayan nga bayad, paggamit han sibilyan nga imprastruktura ngan iba pa nga pitad han pag-iimponer han militar nga poder.

Ha pag-atentar nga pugngan an katawhan nga magkaurusa, magpahayag han ira araba ngan umato, igin-iimponer han AFP an balaud militar ha mga barangay ngan komunidad. Waray wantas an pagtalapas ha mga demokratiko nga katungod. Ginbubungkag han militar an kalugaringon nga mga organisasyon han taghimaryo, pwersahay hira nga "ginpapasurender," ngan ginhahadlok agud umapi ha mga organisasyon nga igintutukod han AFP. An nasupak ha mando han AFP iginkukunsidera nga nasuporta ha BHB ngan ginpupuntirya hin waray tubtuban nga panarhug ngan target han panmatay. Tikang han liningkod hi Marcos, wala-tuo an pagpatay ngan pagmasaker han AFP ha mga sibilyan, ngan kahuman susul-otan an mga patay nga lawas ngan pagagawason nga mga mangaraway han BHB.

Butaray nga pagtamas-tamas liwat ha mga balaud han gerra an tuyo nga pagpatay ha mga rebolusyunaryo ngan mga *hors de combat* (mga mangaraway nga waray na ha kundisyon nga umato. Kaupod ha mga biktima an mag-asawa nga Benito Tiamzon ngan Wilma Austria ngan pito nira nga kaupod. Ginsikmit hira samtang nabiyahe ha Catbalogan, Samar, iginpailarum ha tortyur antes patayon ngan ha dayuday ginpasabog an mga patay nga lawas ha butnga han dagat. Tikang han liningkod hi Marcos hadton 2022, haros 80 na nga mga nadakop han iya mga armado nga alipures an brutal nga ginpatay. Diri liwat pipira an gindakop, iligal nga iginpriso ha mga sikreto nga prisuhan ha mga kampo militar ha larang nga ikumbert hira ha ira pagtuo.

Ini ngatanan nga makarimadima nga krimen ni Marcos ilarum han IHL iginmando niya ha iya mga upisyal ngan pasista nga alipures ha militar ngan pulis. Nagseserbe ini ngatanan ha maraut nga katuyuanan nga rumkon an armado ngan diri armado nga pag-ato han katawhan Pilipino. An diri pala maiha nga deklarasayon ni Marcos nga "waray na grupo nga gerilya" ha Pilipinas senyales han mas madugo nga kampanya han panmuypoy kontra ha katawhan, ngan han mas grabe pa nga mga krimen.

Iginsusulsol, ginpopondohan ngan gin-aarmasan han imperyalista nga US ini nga madugo nga gerra han paglipol ha pakigbisog han katawhan Pilipino. Naganansya hin dako an imperyalismo nga US ha pagsuplay hini hin dagko nga bomba, mga bala han kanyon, mga *jetfighter*, pan-atake nga helikopter, *drone* ngan iba pa nga armas ngan higamit militar. Larang han US nga puuhon an ngatanan nga pwersa nga patriyotiko ngan progresibo agud "mamingaw" ngan waray pagtipa nga makapanlupot han tuna ngan makadambong ha natural nga karikuhan han nasud an mga langyaw nga kapitalista nga mamuruhunan, ngan agud mahitukod hini an militar nga poder ha nasud.

Duguon an mga kamot ni Marcos ha kadamo han iya krimen ha mga balaud han gerra. Diri matatahuban han iya mga buladas an wala-tuo nga mga grabe nga kaso han militar nga pag-abuso ngan pagtalapas ha tawhanon nga katungod ngan internasyunal nga makatawo nga balaud. Kinahanglan himuon an ngatanan nga maaakos agud papagbatunon hi Marcos ngan an iya mga alipures, ngan ipakigbisog an hustisya para ha ngatanan nga biktima han ira pagtampalasan.

An paggrabe han pasista nga panlasurbo han rehimen US-Marcos espiho han natikagrabe nga krisis han naghahadi nga sistema nga bagakolonyal ngan bagapyudal. Agud igpabilin ngan depensahan an matalumpiguson ngan matiyupion nga sistema, magkadungan nga gin-gagamit han naghahadi nga rehimen an madarahug nga panmuypoy ngan panguwat ha pag-atentar nga puypuyon an pakigbisog han katawhan Pilipino para ha rebolusyunaryo nga pagbabag-o.

Kundi bisan ano pa man kagrabe ngan kahiluag an kamadarahug nga iginsasabrag han rehimen US-Marcos, mabuhat ngan mabuhat an katawhan agud depensahan an ira kaupayan, mga katungod, kinabuhi ngan pakabuhi. Ha pamumuno han Partido, ngan kabakyang an Bagong Hukbong Bayan, diri mababantad an katawhan ha ira pakigbisog. Diri san-o man mapaparong an ira determinasyon nga ipasulong an pakigbisog para ha nasyunal nga demokrasya. AB

ANG Bayan

Tuig LVI Ihap 16 | Agosto 21, 2025

Igin-gagawas an Ang Bayan ha lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Winaray ngan Ingles. Nakarawat an Ang Bayan han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot hin mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.

Gin-uunod

Editoryal: Papagbatunon hi Marcos ha mga madugo nga krimen ha gerra 1
Marcos, naaluhan ha armado nga aksyon han BHB 3
Mga protesta 3
Bag-o nga CBA, napinal han 2 nga unyon 3
Hors de combat ha Mindoro, tuyo nga pinatay 4
Paundangon an henosidyo ha Palestine 4
Decommissioning han BIAF, ginsuspender han MILF 4
Kaso kontra ha mga priso pulitikal, iginpabasura 5
Badyet 2026: Korapsyon ngan pasismo 6
Natikagrabe nga agresyon han mga plantasyon 7
Ha dagmit nga pulong 8
Direkta nga pagsakop han US-Israel ha Gaza 9
Katawhan Korean kontra ha imperyalismo nga US 10

An Ang Bayan igin-gagawas duha kabeses kada bulan han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph

Marcos ngan AFP, naaluhan ha susrunod nga armado nga aksyon han BHB

DAKO NGA TAMPALO ha nawong han rehimen US-Marcos ngan mga upisyal han Armed Forces of the Philippines (AFP) an susrunod nga armado nga aksyon han Bagong Hukbong Bayan (BHB) ha pira nga mga prubinsya ha nasud. Kasunod ini han pahayag han rehimen nga "waray na grupo nga gerilya" hadton Hulyo ha ika-4 nga SONA.

Hadton Agosto 12, tulo nga sundalo kaupod an usa nga kapitan han 1st Scout Ranger Regiment ilarum han 203rd IBde an napatay ha ikaduha nga agway hito nga adlaw han BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) ngan militar ha Barangay Lantuyang 2, Baco, Oriental Mindoro. Napusil ha ulo ngan namatay dayon an lider han yunit nga hi Capt. Marky John Alberto. Tulo nga pasista nga sundalo pa an nasamaran.

Pira kaadlaw antes hini, usa nga sundalo han 203rd IBde an napatay han BHB-Mindoro ha aktibo nga depensa kontra ha naatake nga yunit han kaaway ha Barangay Mangangan 2 ha Baco hadton Agosto 9 han aga.

Ha Quezon, ginpauranan han bala han usa nga yunit han BHB-Quezon (Apolonio Mendoza Command) an usa nga bag-o nga tukod nga kampo militar han 85th IB ha Barangay Cogorin Ibaba, Lopez hadton Agosto 2. Iginhimo han yunit an panhaharas han alas-7:30 han gab-i.

Iginkalipay han katawhan han Quezon an pag-atake tungod kay karuyag nira papagbatunon ha mga krimen an berdugo nga batalyon ngan mahatagan hustisya an ira mga biktima nga parag-uma.

Ha Capiz, ginpakyas han BHB-Central Panay (Jose Percival Estocada Jr Command) an pag-atake han 12th IB kontra ha usa hini nga yunit ha bawnderi han Barangay Artuz ngan Barangay Apero ha bungto han Tapaz hadton Hulyo 19. Aktibo nga nakapagdepensa an hukbo han katawhan kontra ha tropa han militar pinaagi han agap nga pangandam ngan paglansar hin kontra-atake.

"Ha kalas han militar, baga hin mga tuyaw nga ayam hira ha waray wantas nga pagpapabuto," sigon ha BHB-Central Panay. Agud tahuban an ira kaperdihan, naghimo hin estorya an 12th IB, kaupod an 3rd ID, han hinimu-himo nira nga kadaugan kontra ha BHB.

Ig-undong an IHL, papagbatunon hi Marcos. Gatus-gatos an nagmartsa ngadto ha Mendiola ha Manila hadton Agosto 19 agud handumon an ika-76 nga anibersaryo han International Humanitarian Law (IHL) ngan papagbatunon an rehimen US-Marcos ha seryoso nga pagtalapas hini ha nasering nga mga pagsurundon. Ginkundenar nira an National Action Plan for Unity, Peace and Development (NAP-UPD) han rehimen nga gintawag nira nga "nasyunal nga plano para ha terorismo han estado."

Hadton Agosto 13, ginsulong han mga progresibo nga grupo an Asia-Pacific Regional Conference on IHL nga hadto ginhihimo ha Makati City. Ginkundenar nira an pangunguna ha kumperensya han rehimen Marcos nga gintawag nira nga numero uno nga parupanalapas han IHL ha nasud. Usa kaadlaw antes hini, nagtirok an mga estudyante ha UP Diliman agud handumon an Araw ng IHL ngan ibuksas an seryoso nga pagtalapas han rehimen Marcos dinhi, kalakip an ha mga nasyunal nga minoriya nga katawhan.

Baliskaron an desisyon. Kinadto an mga progresibo nga organisasyon ha Korte Suprema hadton Agosto 12 agud ig-insister nga baliskaron hini an desisyon nga nagbasura ha *impeachment complaint* kontra kan Sara Duterte nga iginpadangat han Kongreso ha Senado.

Pakigbisog ha demolisyon ha Smokey Mountain. Nagprotesta ha atubangan han Manila City Hall an mga residente han Smokey Mountain hadton Agosto 18 agud ig-insister ha meyor han syudad nga hi Isko Moreno nga makigdayalogo ha ira tungod ha mga hulga han pagpapaiwas ha ira komunidad. Iginhihimo an demolisyon para ha 100 *megawatt* nga Waste-to-Energy (WTE) Incineration Plant nga igtitindog ha lugar.

Negosasyon ha bag-o nga CBA, napinal han 2 nga unyon

DUHA NGA UNYON an madinaugon nga nagpinal han kada tagsa nira nga *collective bargaining agreement* (CBA) hadton Hulyo ngan Agosto.

Igin-anunsyo han Unyon ng mga Panadero sa Gardenia Bakeries Philippines Inc.(UPGBPI-OLALIA-KMU) an kadaugan ha ira pakikignegosasyon para ha bag-o nga CBA hadton Hulyo 18.

Nakab-ot han unyon an ₱70 nga umento ha suhol kada tuig para ha masunod nga tulo katuig, dugang nga ₱0.50 ha *seniority pay*, ₱20,000 nga *signing bonus*, ₱7,500 nga *lump sum*, ₱80 *meal allowance* nga may dugang nga ₱35 kun obertaym, ngan dugang nga "leave credits" para ha mga trabahador nga masobra 15 katuig na ha pabrika.

Nahiduso liwat han unyon an maneydsment nga ihatag ha mga trabahador an dugang nga suhol (*retroactive*) para ha mga bulan han Oktubre 2024 tubtub Hunyo yana nga tuig.

Samtang, igin-anunsyo hadton Agosto 13 han University Hotel Worker's Union-KMU NCR nga napirmahan liwat an bag-o nga CBA giutan hini ngan han maneydsment han hotel ha sakob han University of the Phillipines-Diliman ha Quezon City.

Pira ha nakab-ot pa ha CBA an dugang nga benepisyo ngan alawans nga makakabulig ha matag-adlaw nga panginahanglan han trabahador.

Hors de combat ha Mindoro, tuyo nga pinatay

Gindakop ngan tuyo nga ginpatay han mga elemento han 1st IB ngan 203rd IBde hi Ising Domingo (Ka Mutya), usa nga *hors de combat* nga Pula nga mangaraway, hadton Agosto 7 ha Barangay Happy Valley, Roxas, Oriental Mindoro. Naalog hiya hin tubig han nadakop ngan iginpailarum ha tortyur hin waray makuha nga impormasyon ha iya an mga berdugo.

Ha kamot han pareho nga yunit han militar, nahiagum han pan-gigipit ngan panhaharas an grupo han Karapatan-Southern Tagalog nga naglansar han independyente nga *fact-finding mission* ha bungto han Roxas hadton Agosto 9-11. Ginhadlok ngan ginharas han mga sundalo an mamingaw nga protesta ngan piket han tim ha atubangan han punerarya diin nakadto an patay nga lawas han mga pinatay.

Kasunod hini, nahirekord han grupo an pagkawat ngan pagtabag han mga sundalo han 203rd IBde ha mga patay nga lawas nira Ka Mutya, ngan usa pa nga Pula nga mangaraway nga napatay ha agway nga hi Jomari Palomar (Ka Jonnel), ha katutngaan han gab-i. Nabuksas liwat ha imbestigasyon an pag-ungbaw han militar nga paghahadi ha sibilyan nga gubyerno han Roxas.

Hadton linabay nga semana, pwersahan nga ginpaebakwet han mga sundalo an masobra 1,000 nga pamilya tikang ha mga barangay han Lantuyang, San Ignacio, Bayanan, ngan Bangkatan ha Baco, Oriental Mindoro. Iginhimo ini han militar agud ig-sona an mga residente kasunod han mga agway ha BHB hadton Agosto 9 ngan Agosto 12 ha Baco. Ginperwisyo ngan ginringgal hini an matag-adlaw nga kinabuhi han masa.

Panmomba. Hadton Agosto 2, naghimo han *aerial bombing* ngan pag-istraping an 201st IBde ha kagugub-an nga bawnderi han Tagkawayan, Quezon ngan Labo, Camarines Norte. Baton ini han militar ha nahitabo nga engkwentro ha BHB han aga hiton nga adlaw. Grabe nga ginribok han panmomba han AFP an murayaw nga komunidad han mga residente.

Nahiagum han pan-gigipit tikang ha pulis ngan militar an grupo han Tanggol Quezon nga naghimo han *fact-finding mission* kasumpay han mga panmomba han militar ha prubinsya. Gintuyo nira nga hibaruan an kamutangan han sibilyan nga populasyon atubangan han ginpabangis nga operasyon nga kombat ngan paghahadi nga militar.

Pagdakop. Ha waray klaro nga basaranan, gindakop han 77th IB an mga parag-uma nga hira Belmar Garvida ngan Ferdinand Bangngad (Willy) ha Sityo Salicsic, Barangay Dampig, Pagudpud, Ilocos Norte hadton Agosto 11 han gab-i. Kataliwan han pira kaoras, iginbalik han mga sundalo ha komunidad hi Garvida samtang nahibilin ha kustodiya han militar hi Bangngad. Agsub nga mahiagum han pangespiya, pan-gigipit ngan intimidasyon an mga biktima ngan an tribo ha lugar tungod ha ira panindugan kontra ha proyekto nga Cabacanan Dam. AB

Paundangon an henosidyo ha Palestine

MAGKABULAG NGA MGA protesta an iginlansar han mga grupo nga Moro ngan Pilipino agud mahugot nga kundenahon an paggrabe han henosidyo han US-Israel ha Gaza hadin linabay nga mga semana ngan igpanawagan an kadagmitan nga pag-undang han mga atake, ig-insister an pagpapasakob han mga ayuda ngan katalwasan para ha mga Palestino.

Hadton Agosto 15, inabot ha 1,300 nga Moro ha Marawi City para ha usa nga "mamurayaw nga pakig-urusa ngan panmasa nga demonstrasyon para ha Gaza." Nagmartsa hira tikang ha Masjed Bato tipakadto ha Sarimanok Stadium ha Ground Zero han syudad, an lugar nga ginrumok han grabe nga panmomba han rehimen Duterte ngan Armed Forces of the Philippines (AFP) hadton 2017. Igintanding nira an pagruba han AFP ha ira syudad ha ginhihimo nga panmomba yana han pwersa nga US-Israel ha Gaza. Antes hini, nagkamayda han "walk for peace" ha syudad hadton Agosto 9.

Hadton Agosto 9 gihapon, naghimo han indignation rally an Bagong Alyansang Makabayan (Bayan), Moro-Christian Peoples Alliance ngan Philippine-Palestine Friendship Association ha Quezon City agud kundenahon an pagpasa han gabinete han Israel han desisyon agud direkta na nga sakupon han militar hini an Gaza.

Hadton Agosto 13 gihapon, nagprotesta an mga mamarahayag, grupo nga kabatan-unan ngan midya ha sakob han University of the Philippines ha Diliman, Quezon City agud kundenahon an panibag-o nga kaso han panmatay han US-Israel ha mamarahayag ha Palestine.

Mga mangaraway han MILF, ginmanduan nga diri sumakob ha *decommissioning* han GRP

GINMANDUAN HAN Moro Islamic Liberation Front (MILF) an ngatanan nga mga mangaraway han Bangsamoro Islamic Armed Forces ngan iba pa nga ahensya nga mahugot nga sumunod ha resolusyon han Komite Sentral han MILF nga nagsuspender ha implementasyon han proseso han pag-dekomisyon han BIAF. Nagpagawas ini han bag-o nga memorandum hadton Agosto 16 diin iginmando hini ha ngatanan han kumander ngan ikaduha nga kumander han prente, pinuno han iba nga ahensya ngan ira mga tinaglawas nga diri pumartisipar ha anuman nga aktibidad para ha *decommisioning* o normalisasyon nga unilateral nga gin-organisa han Gubyerno ng Republika ng Pilipinas (GRP) hin waray pasiuna nga nakasurat nga pagtugot o otorisasyon tikang ha tagapangulo han MILF.

Pahimatngon han kamanduan, an diri sumunod igkukunsidera nga "seryoso nga pagtalapas ha disiplina han kumand" ngan hin-o man nga diri sumugot posible nga umatubang ha aksyon nga administratibo ngan pandisiplina. Iginsususpender han MILF an proseso han *decommissioning* tungod ha kapalpakan han GRP nga tumanon an damo nga probisyon nga angay kadungan hini.

Hinimu-himo nga kaso kontra ha mga priso pulitikal, susrunod nga iginpabasura

Hadin linabay nga mga semana, susrunod an pagpapabasura ha hinimu-himo nga mga kaso kontra ha 18 nga priso pulitikal. Pito ha ira an nakagawas na. Ginpamatud-an hini nga an ginkaatubang nira nga mga kaso hinimu-himo ngan waray basaranan. Tuyo la hini nga gipiton ngan maihaan hira nga igdetiner ha mga prisuhan.

Hadton Agosto 14, nakagawas an konsultant han National Democratic Front of the Philippines (NDFP) nga hi Renante Gamara ngan mga trabahador ngan aktibista nga hira Diony Borre ngan Raul Razo. Kasunod hini an pagpapawaray-sala ha ira, kaupod an duha nga iba pa nga hira Tirso Alcantara, konsultant han NDFP, ngan organisador han parag-uma nga hi Dionisio Almonte, ha mga kaso nga *kidnapping* nga may kasumpay nga pagpatay ngan pakyas nga pagpatay. Gin-akusahan hira nga dabi ha pagkidnap ngan pagpatay ha usa nga sundalo ngan pakyas nga pagpatay ha usa nga "hadto anay rebelde" ha Mauban, Quezon nga nahitabo hadton Mayo 2007.

Hadton Agosto 14 gihapon, nakagawas hira hadto anay UP Student Regent Desiree Jaranilla-Patun-og ngan organisador han parag-uma nga hi Maria Theresa Buscayno kahuman igpabasura han korte an kaso nga *illegal possession of firearms and explosives* nga iginsalawad ha ira ngan kanda Andres Ely ngan Oliver Millo. Hira an gintatawag nga Mexico 4. Iginpabasura an kaso tungod ha kawaray hin sadang nga ebidensya. Nagpapabilin nga nakapriso hira Millo ngan Ely tungod ha mga kaso nga ginkakaatubang pa ha mga korte ha Nueva Ecija ngan Zambales.

Hadton Agosto 6, ginpawarayan-sala han usa nga korte ha Taguig City an kaso han *illegal possession of firearms and ammunition* kontra ha lima nga priso pulitikal nga gintawag nga Sta. Cruz 5. An lima ginkakaapihan han konsultant han NDFP nga hi Adelberto Silva, Ireneo Atadero, Hedda Calderon, Edisel Legaspi ngan Julio Lusiana. Sigon ha korte, diri sadang an ebidensya ngan urusahon an pamaagi han pagkuha han "ebidensya" kontra ha ira. Nakagawas na hira Atadero ngan Lusiana, samtang nahiuna na nga nakagpiyansa hi Calderon hadton Hunyo 2019. Magpapabilin nga nakapriso hira Silva ngan Legaspi ha iba pa nga ginkakaatubang nga kaso nga pagpatay.

Hadton liwat nga Agosto 6, nagpagawas han desisyon an usa nga korte ha Don Carlos, Bukidnon para ha "provisional dismissal" han kaso nga gin-atentar nga pagpatay ngan pagpatay kontra kan Charisse "Chaba" Bañez ngan Arjie Dadizon, duha ha Agusan 6. Kasumpay an kaso ha usa nga ginsesering nga engkwentro giutan han BHB ngan militar hadton 2022. Nahireport liwat yana nga bulan an "provisional dismissal" ha kaso nga *attempted homicide* kontra kan Louvaine Espina ha Davao Oriental.

Labot kanra Bañez, Dadizon ngan Espina, ginkokomponer an Agusan 6 nira Ronnie Igloria, Larry Montero ngan Grace "Nik-nik" Man-aning. Nabiyahe hira hadton Hunyo 13 tikang ha Monkayo ha Davao De Oro han ulangon an ira sarakyan ha usa nga tsekpoynt ngan dinakop.

Hadton Agosto 4, iginpabasura han korte ha Cagayan an kaso nga pakyas nga pagpatay kontra kan Myrna Cruz-Abraham. Gin-aresto hi Abraham hadton Enero 27 samtang kaupod an iya pamilya ha usa nga mall ha San Miguel, Bulacan. Nakagawas hiya usa kasemana kahuman magpiyansa.

Ha usa nga resolusyon hadton Mayo 29, iginpabasura han Department of Justice an kaso nga "terrorism financing" nga iginsalawad han mga pwersa han estado kontra kan Myrna Zapanta. Hi Zapanta usa nga tawo ha singbahan ngan tag-undong han katungod han mga parag-uma. Waray sadang nga ebidensya nga nagpapamatuod ha akusasyon nga nagpopondo hiya ha BHB.

Kadaugan liwat para ha mga priso pulitikal an pagtanggal ha abusado nga warden han Tacloban City Jail nga hi J/Insp Eva Naputo hadton Agosto 16. Iginreklamo hi Naputo han Altermidya Network ngan iba pa nga grupo tungod ha iya pag-abuso ha mga priso, labina kontra ha gintawag nga Tacloban 5 nga ginkakaapihan han mamarahayag nga hi Frenchie Mae Cumpio, ngan tawo ha singbahan nga hi Marielle Domequil.

Atubangan hini nga pira nga ligal nga kadaugan, padayon an panawagan para pagawason an masobra 700 nga priso pulitikal ha nasud nga nahiaagum han grabe kamaiha nga detensyon tungod ha malangan nga paglarga han mga pagbista ha reaksyunaryo nga korte ngan mga taktika han pagdelatar han rehimen Marcos ngan armado nga pwersa hini. AB

Badyet 2026: Badyet pambayad-utang, para ha korapsyon ngan pasismo

Waray iginkaiba an katuyuanan ngan duon han nasyunal nga badyet para ha 2026 ha badyet han linabay nga mga tuig. Nakapokus pa liwat ini ha pagbabayad han utang, pagpapabuy-ay ha mga burukrata-kapitalista ngan kakunsabo hini nga mga kumprador burgesya, ngan pagmalgastar ha higante nga pasista nga makinarya han estado.

Ha balor nga ₱6.79 katrilyon, mas dako hin 7.4% an iginsubmiter nga 2026 National Expenditure Program ni Ferdinand Marcos Jr tanding ha badyet ha 2025. Pinakadako nga parte hini, o masobra ₱2 katrilyon, pambayad-utang. An ₱950 kabilyon hini para la ha interes, nga mas hitaas hin ₱102 kabilyon tanding ha presente nga tuig. Aada ha ₱1.1 katrilyon liwat an nakaalutaga nga bayad para ha prinsipal nga utang. Ha ilarum ni Marcos, nadugngan han ₱3.26 katrilyon an utang han Pilipinas, nga aada ha ₱17.27 katrilyon na hadton Hunyo. Grabe pa, mangungutang na liwat hi Marcos han ₱2.68 katrilyon agud punan an depisit o alkanse ha badyet.

Sugad ha nakalabay, dako nga parte han badyet, o ₱1.56 katrilyon, para ha mga garboso nga proyekto nga imprastruktura, kadam-an mga kalsada ngan sistema han transportasyon. Nakapailarum ini nga mga proyekto ha programa nga Public-Private Partnership, nga yana kaparte na liwat an Luzon Economic Corridor nga nakatalaan nga pondohan han mga utang tikang ha US ngan Japan. Dara hini nga garboso nga mga proyekto an hiluagan nga pagpapalayas, pag-agaw ha pakabuhi ngan paghibang ha kalibungan.

Kaparte liwat han badyet pan-imprastruktura an ₱274.9 kabilyon para ha mga proyekto nga "flood control." Sukwahi ha buladas ni Marcos nga "maawod liwat" an mga dabi hini nga palpak nga mga proyekto, padayon niya nga ginbubuhusan ini han pondo. Tikang 2022 tubtub 2025, nag-alutaga hi Marcos han ₱545 kabilyon para dinhi.

Iginhihinambog han rehimen an paghitaas ha pondo para ha edukasyon, kalibsugan ngan pabalay, kundi kulang pa gud ini para ha panginahanglan han sektor. Hinitaas hin 18.9% ngadto ha ₱928.52 kabilyon an badyet han Department of Education , kundi haros para la ini ha usahan nga dugang nga alawans nga iginpakigbisog han mga magturutdo (tikang ₱5,000 ngadto ha ₱10,000). Waray dugang nga badyet para pahitas-on an ira sweldo ha makaburuhi nga lebel, ha konstruksyon han bag-o nga mga klasrum, dugang nga magturutdo ngan personel—mga iginkukunsidera nga salik ha himubo nga kalidad han edukasyon ngan pakuri ha mga magturutdo, kag-anak ngan estudyante. Kulang gud an badyet para pondohan an libre nga edukasyon ha kolehiyo.

Samtang, hinitaas hin 87.9% an badyet han Department of National Defense tanding ha masobra ₱378.89 kabilyon ha presente nga tuig ngadto ha ₱430.9 kabilyon ha 2026. Haros 200% nga mas dako ini ha badyet nga ₱221.6 kabilyon hadton 2022. Imbes nga padakuon an pondo para ha mga batakan nga serbisyo, mamalgastaron na liwat an pondo ha Armed Forces of the Philippines ha paghingayad han mga kampo militar para ha gamit han mga Amerikano nga tropa ngan pagpalit han mga higamit ngan sarakyan pan-gerra. Subay ini ha estratehiko nga plano han US nga gamiton an AFP ha ginpapangandaman hini nga gerra kontra ha igkasi imperyalista nga China.

Waray ginbungkag, kundi labaw pa nga ginpakusog han rehimen an NTF-Elcac nga gin-alutagahan hini han ₱8.1 kabilyon nga pondo agud batunon an ₱10 kamilyon kada "cleared" nga baryo ha ilarum han Barangay Development Program o BDP. Mas dako ini hin 314% ha igin-alutaga ha ahensya ha 2025. Tuyo nga iginluros an alokasyon han ahensya ha 2025 kahuman mabuksas ha pagbista ha Kongreso nga waray bisan mausa ha 885 nga proyekto nga iginpailarum ha BDP an nakumpleto hadton 2024. Samwak an mga report kasumpay ha diri human nga mga dalan ngan diri haum nga mga proyekto nga pakabuhian han BDP. An grabe, gingamit han militar an programa para igpailarum ha pagsosona an mga barangay, piriton nga "sumurender" an mga residente, gipiton an ira pakabuhi ngan puypuyon an ira mga katungod.

Waray magpa-urhi hi Marcos ha bahinay han baul han katawhan. Nag-alutaga hiya para ha kalugaringon hin ₱4.6 kabilyon nga *confidential and intelligence fund* (CIF), katunga ha kabug-usan nga CIF nga nakasakob ha badyet. Nag-alutaga liwat hiya hin ₱1 kabilyon para ha mga biyahe ha gawas han nasud para ha iya, iya pamilya ngan mga alipures. AB

Natikagrabe nga agresyon han mga komersyal nga plantasyon ilarum han rehimen US-Marcos

Waray wantas an pagpapahiluag han mga komersyal nga plantasyon ilarum han rehimen US-Marcos nga nanlulupot ha tuna ngan pakabuhi han mga parag-uma, trabahador ha uma ngan mga nasyunal nga minoriya ha magkalain-lain nga parte han nasud.

Hadton Agosto 3, igin-anunsyo han Department of Agriculture (DA) an pagbug-os han Joint Memorandum Circular nga ginkakadabihan han 38 nga nasyunal nga ahensya han gubyerno agud padagmiton an pag-apruba ha mga gintatawag nga estratehiko nga pamumuhunan ha sektor han agrikultura ngan pangisda. Nakapokus an DA ha pagpapadamo han gin-eeksport nga produkto nga hitaas an balor sugad han *palm oil*, saging, pinya, kakaw, kape, kawayan, goma ngan iba pa, ngan pagpapahiluag han mga katunaan nga poyde sakupon han mga korporasyon para ha ira plantasyon pinaagi han "industry road maps" o plano ha pagpapauswag ha produksyon.

Kahuman pirmahan ni Marcos han bag-o nga balaud nga magtutugot ha 99-katuig nga pagpapaplete han tuna ha mga langyaw nga korporasyon, segurado nga mas magdadamo pa an mga plantasyon nga igtitindog ha nasud. Dugang nga mawawarayan han seguridad ha pagkaon an nasud bunga han tikaguti nga nahiaalutaga para ha produksyon han humay, utanon ngan iba pa nga pagkaon, dugang pa ha hiluagan nga kumbersyon han tuna para ha *real estate* ngan engrande ngan makalangyaw nga imprastraktura.

Agresibo nga ginluluputan ngan ginhihikawan an mga parag-uma ngan nasyunal nga minoriya han tuna nga matatamnan. Daramo ha ira natatabrog ha mga tayaw ngan napupwersa nga sumulod ha magkalain-lain nga pakabuhi. An iba ginhihimo nga kontrakwal nga trabahador han mga korporasyon nga nanlulupot ha ira tuna. Kaupod an mga trabahador ha mga plantasyon ha nakarawat han pinakahimubo nga suhol.

Paghiluag han mga plantasyon

An Pilipinas an ikatulo nga pinakadako nga tag-eksport han saging ha kalibutan. Aada ha 450,000 kaektarya an kabug-usan nga plantasyon han saging ha nasud. Pinakadako hini an Dole Philippines nga mayda 20,000 kaektarya nga plantasyon ha Davao ngan Bukidnon. May plano ini nga pahiluagon hin 12,000 kaektarya an plantasyon hini ha masunod nga panahon. An iba pa nga dagko nga plantasyon amo an aada ha Tagum Agricultural Development Company ha Panabo, Davao City, Sumifru Corp., Lapanday Foods Corp. ngan Unifrutti Tropical Philippines. Ha Davao, diin aadto an mayoriya han mga plantasyon, aada ha ₱476/adlaw an kasagaran nga suhol han trabahador ha uma.

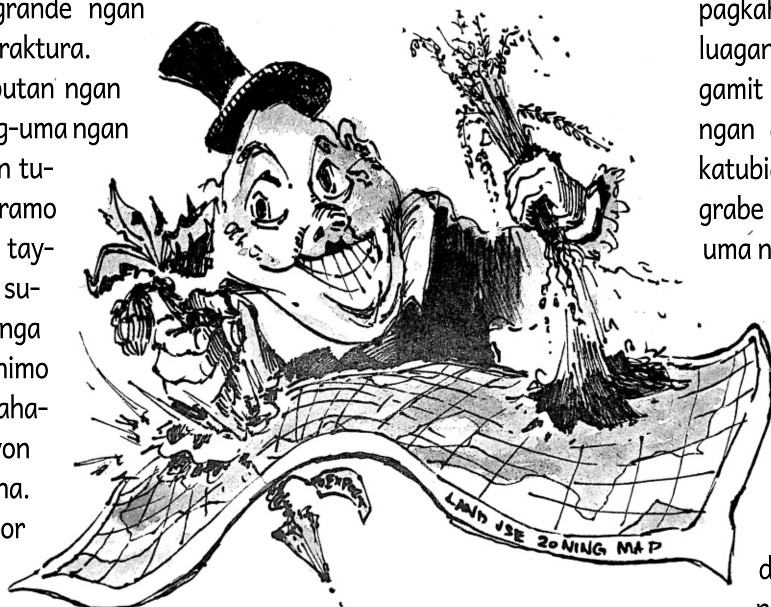
Hadton Hulyo, igin-anunsyo han Phividec nga papaplet-an hini ha Del Monte Phil. Inc (DMPI) an 226.4 kaektarya nga katunaan ha special economic zone ha Misamis Oriental, nga nakakategoriya para ha industriyal nga paggamit. Plano himuon nga plantasyon han pinya ngan kapayas an tuna. Labot pa hini, may 30,000 kaektarya nga plantasyon han pinya an DMPI ha Bukidnon ngan Misamis Oriental nga gintawag nga pinakadako nga plantasyon ha bug-os nga kalibutan. Ha luyo han higante nga kita han kompaniya, aada ha ₱461/adlaw la an suhol han mga trabahador ha plantasyon.

Maabot ha 1,000 nga pamilya an mapapalayas ngan 1,000 nga parag-uma an mawawarayan han pakabuhi tungod ha pagtindog han 6,000 kaektarya nga plantasyon han *oil palm* han kompaniya nga Consunji ngan Hacienda Asia Plantations Inc. ha Candoni, Negros Occidental. Aada ha ₱488/adlaw an minimum nga suhol han mga trabahador ha uma ha plantasyon. Ha lista han estado hadton 2022, aada ha 63,380.85 kaektarya an kabug-usan nga kahiluagon han plantasyon han *oil palm* ha nasud, plano han DA nga pahiluagon pa an lupgop hini ngadto ha 117,212 kaektarya ha tuig 2033.

Labot hini, nakatalaan liwat nga pahiluagon an mga komersyal nga plantasyon han kape ngan kakaw ha SOCCSKSARGEN, Davao, ngan BARMM; ngan mangga ha Pangasinan, Isabela, Pampanga, Cebu City, ngan Zamboanga City.

Bilyun-bilyon nga dolyar an igin-uuli nga kita han mga langyaw nga korporasyon nga tag-iya han mga plantasyon ha Pilipinas. Waray ini labot ha igindudurot hini nga grabe nga pagkahibang han kalibungan. An hiluagan ngan waray kontrol nga paggamit han mga kemikal nga pestisidyo ngan abono naghihilo ha tuna ngan katubigan, ngan nagdudurot han mga grabe nga sakit ha mga trabahador ha uma ngan ira pamilya.

Kun ginbayaan na, diri na matamnan an mga plantasyon durot han pira kadekada nga paggamit han kemikal nga pestisidyo ngan abono. Naabot hin dekada antes utro nga mapulsan o bumalik ha daan nga tambok an mga tuna nga ginhimo nga plantasyon. AB

Ang Bayan

Ispesyal nga Report

MGA KRIMEN HA GERRA NI MARCOS NGAN HAN AFP

(Hulyo 2022-Hulyo 2025)

78

78 nga mga rebolusyunaryo nga waray na kapas umato an tuyo nga ginpatay samtang katin na han mga armado nga tawuhan ni Ferdinand Marcos Jr.

88%

an iginhitaas han kita han **Nickel Asia Corporation** ha syahan nga tunga han 2025. Ini an kompaniya nga nagpapadalagan han pinakamakahiribang nga mga minahan ha nasud sugad han Rio Tuba Nickel Mining ha Palawan, Altai Philippines Mining Corporation ha Sibuyan Island ngan pagmimina ha Hinatuan Island.

₱15,862.50

kada bulan an iban ha kita han mga drayber han dyip tungod ha sobra kahitaas nga presyo han lana.

₱5.3 B

kabilyon an kita han **Petron** ha syahan nga tunga pa la han 2025 tikang ha waray hunong nga paghitaas hini han presyo han lana.

Cypermethrin

an **hinungdan han pagkahilo** han 268 nga estudyante ha Sibalom, Antique hadton Hulyo. Ha luyo nga usa ini ha pinakamapintas nga pestisidyo, padayon an hiluagan nga paggamit hini ha Pilipinas.

Agosto 14

Pankalibutan nga Adlaw han Paghandum para ha mga **Comfort Women**, diin padayon nga iginpapanawagan an hustisya ngan baratunon para ha yukut-yukot nga kababayin-an nga ginhimo nga uripon nga sekswal han mga pwersa nga Japanese hadton Ikaduha nga Gerra Mundyal.

87

nga ospital la ha bug-os nga nasud an lupgop han iginhihinambog ni Marcos nga programa nga "**zero billing**" (waray bayad), nga para la ha mga pasyente nga aada ha *ward*.

Direkta nga pagsakop han US-Israel ha bug-os nga Gaza, paglipol ha katawhan Palestino

Hini nga Agosto, igindeklara han Zionista nga estado han Israel an larang nga direkta na nga sakupon an bug-os nga Gaza Strip, kahuman han haros duha katuig hini nga panmomba ha usa nga madarahug nga henosidyo kontra ha mga Palestino. Ginpadig-on an plano ha miting han gabinete ni Benjamin Netanyahu hadton Agosto 7-8. Usa kasemana antes hini, nanawagan liwat an parlamento han Israel nga sakupon an bug-os nga West Bank.

Ini nga mga pitad panibag-o nga lebel han paggrabe han henosidyo han US-Israel nga may katuyuanan nga lipulon an katawhan Palestino.

Iginduduso ni Netanyahu an pagsakop han Israel ha Gaza ha butnga han natikagrabe nga kangalas han katawhan Israeli kontra ha iya gubyerno, tungod ha kapakyasan nga mabawi an mga dakop han Palestino nga grupo nga Hamas, ngan tungod ha brutalidad kontra ha mga Palestino. Susrunod an mga dagko nga protesta, samtang natikadamo an mga kabatan-unan nga Israeli nga nadiri nga sumakob ha militar komo protesta ha ginhihimo hini nga henosidyo.

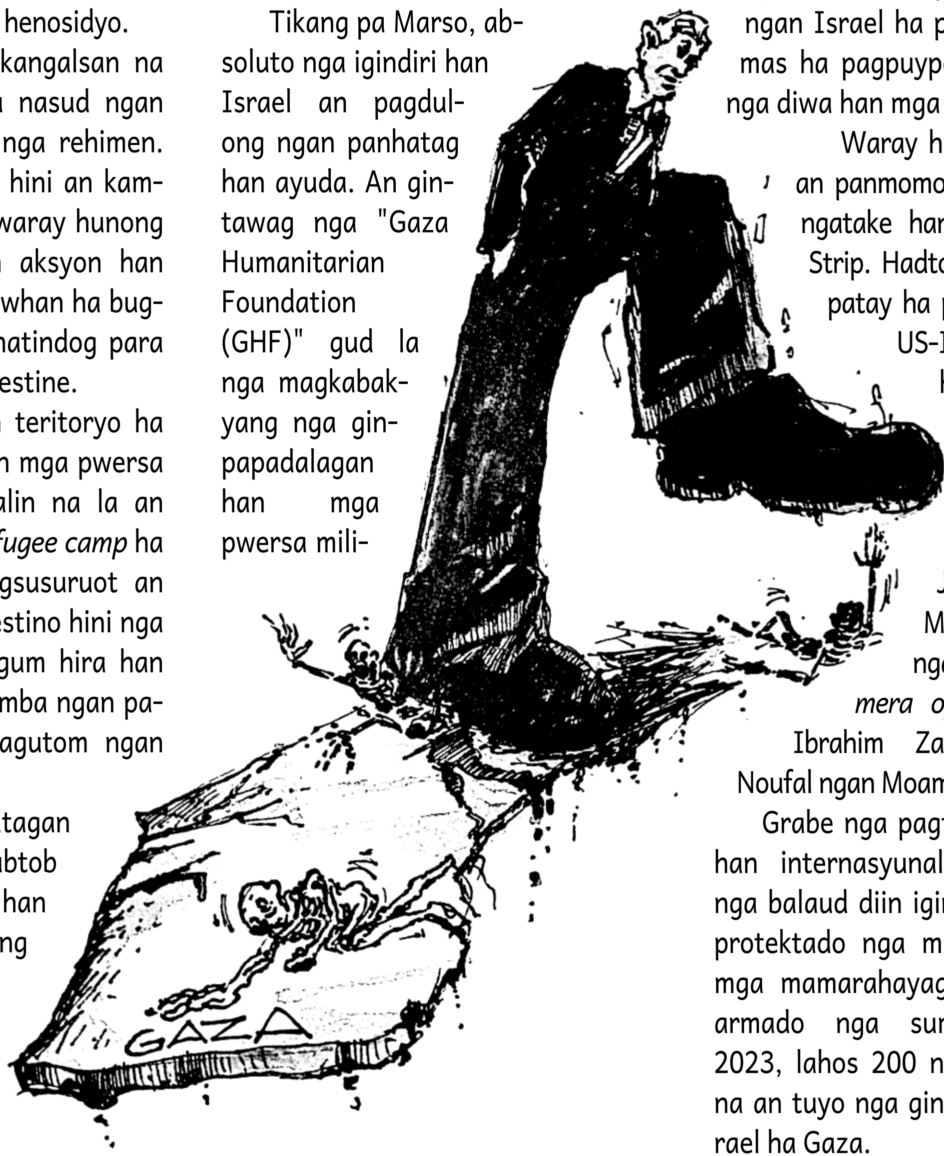
Ura-ura nga ginkakangalsan na han damo kaupay nga nasud ngan katawhan an Zionista nga rehimen. Tikang han papintason hini an kampanya nga henosidyo, waray hunong an mga paggios ngan aksyon han milyun-milyon nga katawhan ha bug-os nga kalibutan nga natindog para ha pagtatalwas han Palestine.

Haros 90% na han teritoryo ha Gaza an kontrolado han mga pwersa han Israel. An nasasalin na la an Gaza City ngan mga *refugee camp* ha butnga han Gaza. Nagsusuruot an duha kamilyon nga Palestino hini nga mga lugar diin nahiaagum hira han kada adlaw nga panmomba ngan pangatake, grabe nga kagutom ngan kakurian.

Subay ha plano, tatagan an mga Palestino hin tubtob Oktubre 7, ha adlaw han ikaduha katuig tikang han tikangan han Israel an mga atake, agud mag-ebakwet tikang ha Gaza City, an pinakadako nga syudad ha bug-os nga engklabo. Kasunod hini maglalansar han hiluagan nga atake an mga Zionista nga militar ha syudad ngan iba pa nga diri nasasakop nga parte han bug-os nga Gaza. Kunuhay, an plano agud tapuson an Hamas, pag-undang ha gerra ngan "pagdudul-ong han makatawo nga ayuda" ha mga sibilyan.

Gintawag han mga Pilipino nga grupo ini nga plano nga "makangingirhat." Ginkundenar liwat han mga grupo ha magkalain-lain nga nasud, internasyunal nga mga institusyon ngan mga katawhan an nasering nga plano.

Tikang pa Marso, absoluto nga igindiri han Israel an pagdul-ong ngan panhatag han ayuda. An gintawag nga "Gaza Humanitarian Foundation (GHF)" gud la nga magkabakyang nga ginpapadalagan han mga pwersa militar han US ngan Israel, an gintugutan hini nga magdistribwer han pagkaon. Diri mamenos ha 859 nga Palestino an tuyo nga ginpatay han mga sundalo nga Israeli samtang nakapila ha mga *distribution site* han GHF. Dugang hira ha mga napatay samtang nag-uunahay ha kulang kaupay nga ayuda nga pagkaon.

Inabot na ha waray katupong an kagutom ha Gaza. Naabot ha 210 nga Palestino, kadam-an bata, an namatay tungod ha kagutom. Hadton Hulyo la, 74 an namatay tungod ha malnutrisyon, damo an masakit na, kaupod an mga bata nga waray pa lima katuig. Dugang hira ha masobra 60,000 nga direkta nga ginpatay ngan 150,000 an nasamaran ha panmomomba ngan pangangatake han Israel ha 22-kabulan nga henosidyo. Ginkundenar han damo na gud nga nasud an paggamit han US ngan Israel ha pagkaon komo armas ha pagpuypoy ha mapan-ato nga diwa han mga Palestino.

Waray hunong pa gihapon an panmomomba ngan pangangatake han Israel ha Gaza Strip. Hadton Agosto 10, napatay ha panmomomba han US-Israel an mamarahayag nga hi Anas al-Sharif, kaupod an usa pa nga korespondent han Al Jazeera nga hi Mohammed Qreiqeh ngan an ira mga *camera operator* nga hira Ibrahim Zaher, Mohammed Noufal ngan Moamen Aliwa.

Grabe nga pagtalapas ini ilarum han internasyunal nga makatawo nga balaud diin iginkukunsidera nga protektado nga mga indibidwal an mga mamarahayag ha butnga han armado nga sumpakiay. Tikang 2023, lahos 200 nga mamarahayag na an tuyo nga ginpatay han US-Israel ha Gaza. AB

Natikakusog an guliat han katawhan Korean kontra ha imperyalismo nga US

Padayon an pagbuylo han hiluag nga kontra-imperyalista nga kagiusan masa ha South Korea. Ginpapanday han katawhan Korean an ira pagkakaurusa agud kab-uton an hul-os nga demokrasya ngan katalwasan tikang ha okupasyon han US. Ini nga natikadako nga paggios kasunod han hiluag nga protesta hadton urhi nga parte han 2024 ngan syahan nga kwarter han 2025 kontra ha maka-US nga niyutiyo nga presidente han nasud. Ha naglabay nga mga semana, naghimo an mga grupo ha South Korea ngan US han mga porum, dagko nga katitirok ngan mga demonstrasyon agud padig-unon an ira paninindugan.

Martsa para ha katalwasan

Hadton Agosto 15, yukut-yukot nga South Korean an nagmartsa ha Seoul, South Korea agud ig-insister an pagpapaiwas ha US ngan mga base militar hini ha nasud, pagpaundang han mga *war games*, ngan paniniyupi hini ha ekonomiya. Igindungan an paggios ha ika-80 nga anibersaryo han katalwasan han South Korea hadton 1945 tikang ha pananakop han imperyalista nga Japan. Ginpamunuan an protesta han Korean Confederation of Trade Unions (KCTU).

Dako gud nga hulga an imperyalismo nga US ha kinabuhi ngan kamurayawan ha Korean Peninsula, sigon ha KCTU. Maaram an mga Korean ha kadelikaduhan nga dara han mga US-South Korea *war games* sugad han Ulchi Freedom Shield 2025, nga iginlansar tikang Agosto 18 ngan malastar tubtub Agosto 28.

Natuod an masa nga South Korean nga gin-gagamit ini nga mga *war games* agud danason an ira nasud ha gerra han US kontra ha karibal nga imperyalista nga China. Labot ha South Korea, gatus-gatos liwat nga mga war games an iginlalansar han US ha iba nga parte han Asia-Pacific, kaupod ha Pilipinas.

Nagmartsa an mga grupo ngadto ha Ganghwamun, Seoul diin namulong hi South Korean President Lee Jay Myung. Hirayo pa gin-ulang na hira han mga pulis.

Ginsukna nira an presidente ha nakatalaan hini nga pakig-erestorya kan US President Donald Trump ha tiarabot nga Agosto 25. Natuod hira nga an miting magdudul-ong la han dugang pa nga ganansya ha US ngan kakurian ha masa nga South Korean.

Iginduduso ni Trump ha South Korea an tinuig nga pagbabayad hini han $10 kabilyon agud pondohan an okupasyon han US tikang ha hadto $1.13 kabilyon ilarum han Special Measures Agreement. Iginduduso liwat niya nga dugngan an gastos ha depensa ngadto ha 5% han *gross domestic product* (GDP) agud igpalit han armas tikang ha US ha balor nga $87 kabilyon. Iginduduso liwat ni Trump nga abuyunan ni Myung an bag-o nga mga kasarabutan hiunong ha pagdeploy han mga tropa han US ha South Korea kontra China. Maggiimponer liwat hi Trump han 25% nga taripa ha mga produkto han nasud.

Usa kaadlaw antes hini, nagprotesta an mga grupo ha pinakadako nga langyaw nga base militar han US ha Camp Humphreys ha Pyeongtaek, Gyeonggi.

Ha US, ginpangunahan han Korean nga grupo nga Nodutdol an mga demonstrasyon ha magkalain-lain nga estado han US hadton Agosto 15-16 agud ipanawagan an pagpapalayas han US ha Korea.

People's Summit for Korea

Sobra 500 nga delegado tikang ha US, South Korea ngan mga nasud ha Europe an tinambong ha syahan nga "People's Summit for Korea: Towards National Liberation" ha New York City hadton Hulyo 25-27. Ginpangunahan han Nodutdol an aktibidad nga ginpartisiparan liwat han mga grupo nga nasyunal-demokratiko nga Pilipino nga nakabase ha US sugad han Bayan-USA.

Iginpatawag an katitirok komo baton ha pag-grabe han panmilitar nga aktibidad han US ha Korean Peninsula tikang han magserra an mga negosasyon giutan han US ngan North Korea hadton 2019. Tikang hadton 2022, mas dumamo ngan pumintas an mga US-South Korea *war games*. Naghimo an US Forces Korea han 200 kaadlaw han mga *war games* ha Korea hadton 2023, ngan 275 kaadlaw han mga pagpapahiara hadton 2024.

Ha sakob han duha kaadlaw han programa, iginpasaro han mga aktibista ha People's Summit an mga panan-aw ngan leksyon tikang ha mga pakigbisog ha Korean Peninsula agud palayason an mga base militar han US, mamurayaw nga humanon an Korean War, ngan ig-undong an mga demokratiko nga katungod. Nagpasaro an mga grupo han aktibista ha US han ira mga panalinguha nga tipahan an pagpapahiluag han panmilitar nga badyet han US ngan iba pa nga palisiya ni Trump. AB